

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 400/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Suomen ja Euroopan unionin tuke- man Palestiinalaishallinnon peruskoulun oppikirjojen juutalaisvastai- sesta sisällöstä ja koulutussektorille suunnatun tuen ehdollisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Peter Östmanin /kd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 400/2021 vp:

Miten hallitus arvioi Suomen roolia ja toimintaa Palestiinalaishallinnon opetussuunnitelman sisältöjen valmistelussa ja valvonnassa ja

aikooko Suomi kannattaa kansanryhmää kohtaan kohdistuvaa vihaa ja väkivaltaa lietsovaa samoin kuin muita ongelmallisia sisältöjä sisältävää opetusta käsittävien opetusmateriaalien poistamista ehtona Palestiinalaishallinnon koulutussektorille myönnettävälle tuelle?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomi on toiminut Palestiinan opetussektorilla jo vuodesta 1997 alkaen. Suomen tuki tähtää turvalliseen, laadukkaaseen ja tasa-arvoiseen kouluun ja opetukseen. Tuki kanavoidaan yhteisrahoitusmekanismin ja kansallisten järjestelmien kautta. Suomi toimii yhteisrahoitusjärjestelyn koordinaattorina sekä EU:n yhteisstrategian toteutuksessa opetussektorin johtavana avunantajana. Suomi ja muut avunantajat käyvät opetussektorin työryhmässä Palestiinan opetushallinnon kanssa dialogia opetuksen kehittämiseen liittyvistä kysymyksistä.

Yhteisrahoitusjärjestelyllä ei rahoiteta oppikirjoja tai opetussuunnitelmaan liittyviä toimintoja. Suomen tuella alueelle on rakennettu kouluja ja remontoitu niitä, koulutettu opettajia, parannettu opetushallintoa ja järjestetty oppilaille monipuolista toimintaa. Tulokset ovat olleet hyviä. Esi-merkiksi tytöt ja pojat käyvät nykyään tasavertaisesti koulua.

Euroopan komissio on tilannut ja rahoittanut Palestiinan oppikirjojen sisältöä koskevan selvityksen saksalaiselta George Eckert -instituutilta (Georg Eckert Institute for International Textbook Research (GEI)). GEI:n vuonna 2019 käynnistämä selvitys julkaistiin kesäkuussa 2021.

Selvityksen mukaan Palestiinan opetussuunnitelma ja oppikirjat täyttävät Unescon globaalikasvatuksen standardit rauhan, suvaitsevaisuuden ja rinnakkaiselon tukemiseksi, ja ihmisoikeuskökökulma on niissä vahvasti esillä. Selvityksessä viitataan myös joihinkin ongelmallisiin sisältöihin.

Näihin tulee puuttua yhdessä palestiinalaishallinnon kanssa. On kuitenkin huomioitava, että selvitys perustuu hyvin laajaan vihapuheen määritelmään. Laajaan määritelmään nojautuen selvityksessä ohitetaan palestiinalaisten oikeus kuvata todellisuuttaan ja historiaansa sekä kansainvälisen oikeuden tulkinta Israelin ja Palestiinan konfliktista ja Israelin tekemistä ihmisoikeusrikkomuksista.

Selvityksessä todetaan, että palestiinalaisten oppikirjojen laatu on kaikkiaan parantunut. EU ja Suomi eivät hyväksy väkivallan ihannointia tai vihapuhetta missään olosuhteissa. EU jatkaa vuoropuhelua palestiinalaishallinnon kanssa varmistaakseen, että opetussuunnitelman uudistamistyössä huomioidaan selvityksessä esiintuodut ongelmat. Myös Suomi ottaa esiin ongelmakohdat palestiinalaishallinnon kanssa osana laajempaa, opetussuunnitelman uudistustyötä koskevaa vuoropuhelua.

Olisi tärkeää saada myös vertailevaa tutkimusta Israelin ja Palestiinan oppikirjoista. EU ja Suomi sen osana kannustavat myös Israelin ja palestiinalaishallinnon viranomaisia keskinäiseen dialogiin ja yhteisponnistuksiin asiassa esimerkiksi asiantuntijayhteistyön kautta. On tärkeää taata oppimateriaalien Unescon standardien mukainen laatu sekä Israelissa että Palestiinalaisalueella.

EU ja Suomi ovat sitoutuneet tukemaan palestiinalaishallintoa sen instituutioiden vahvistamiseksi. Tavoitteena on demokraattinen ja ihmisoikeuksia kunnioittava palestiinalaisvaltio, jonka toteutumisen kannalta laadukas ja inklusiivinen koulutus on keskeisessä asemassa. Koulunkäynti antaa konfliktin keskellä eläville lapsille toivoa tulevaisuudesta sekä tukea ja malleja ratkaista ongelmatilanteita ilman väkivaltaa. Tuen ehdollistaminen, erityisesti kun otetaan huomioon mahdollisen ehdollistamisen perusteena käytettävän selvityksen edellä mainitut puutteet, ei palvelisi näitä tavoitteita. Sen sijaan tiiviin vuoropuhelun ja kestävän tuen kautta Suomi pystyy jatkossakin kehittämään opetussektoria ja näin ollen koulua, joka on tasa-arvoisempi, laadukkaampi ja väkivallaton.

Helsingissä 13.7.2021

Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari